

Aan de gemeenteraad van Waalre

Postbus 10.000

5580 GA Waalre

5 mei 2026

Onderwerp: Rapportages Onderzoek Inwonersparticipatie

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Rekenkamer Waalre heeft in de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de manier waarop Waalre in de praktijk uitvoering geeft aan het participatiebeleid en aan de ambities om inwoners en instellingen te betrekken bij nieuwe ontwikkelingen en beleidsvoornemens. Hierbij sturen wij u het kernrapport en het achterliggende bevindingenrapport 'Ruimte maken voor inwoners' toe.

De behandeling van dit rapport zal, zoals het er nu naar uitziet, plaatsvinden op 1 en 15 september 2026. Op 1 september staat de oordeelsvormende vergadering gepland en besluitvorming vindt plaats op 15 september. Met het oog op het maken van een nieuw raadsbreed akkoord voor deze raadsperiode, leek het de rekenkamer goed om u alvast een drietal conclusies uit het onderzoek mee te geven.

1. Inwonersparticipatie wordt al jaren als belangrijk gezien en staat verwoord in gemeentelijke visies en kaders.

De uitgangspunten zijn helder en worden breed gedragen. Evaluaties laten keer op keer zien dat de uitvoering beter kan. Dat betekent de noodzaak om ruimte te maken in capaciteit en in deskundigheid van de ambtelijke organisatie. Ook moet de duidelijkheid in de Raad bevorderd worden over hoe met de inbreng van inwoners bij besluitvorming zal worden omgegaan.

2. Het huidige afwegingskader biedt een duidelijke basis, maar stimuleert onvoldoende om actief ruimte te creëren voor participatie.

In de praktijk is er een spanningsveld tussen enerzijds de wenselijkheid van verrijking van de besluitvorming en vergroten van het draagvlak en anderzijds de (extra) tijd en

inspanningen van een participatie-traject. In dit spanningsveld kan de Raad een rol spelen door aan te geven bij welke onderwerpen men participatie echt essentieel vindt.

3. Goede participatie vraagt heldere randvoorwaarden: duidelijke rolverdeling, tijdige betrokkenheid, transparante communicatie, deskundige begeleiding en realistisch verwachtingsmanagement.

Wederkerigheid is cruciaal; dat vraagt wederzijds vertrouwen tussen inwoners(groepen), en gemeente (raad, college, organisatie). Er liggen kansen in het beter benutten van bestaande netwerken en inwonersinitiatieven. Door hier structureel bij aan te sluiten en inwoners beter te ondersteunen, kan participatie laagdrempeliger, inclusiever en duurzamer worden vormgegeven.

De Rekenkamer heeft bij dit onderzoek veel profijt gehad van een team van inwoners dat meegekeken heeft bij de verschillende onderzochte participatietrajecten. Hun bijdrage, steeds vanuit het perspectief van inwoners en met een goed oog voor de complexiteit van de gemeentelijke praktijk, heeft het onderzoek enorm verrijkt.

De Rekenkamer ziet uit naar de behandeling van het rapport in de Raad.

Met vriendelijke groet,

A.G. Dekker

Voorzitter Rekenkamer Waalre